

Czy darmowe oprogramowanie jest opodatkowane

Chcemy skorzystać z darmowego oprogramowania, które ściągniemy z internetu. Chodzi o ogólnodostępny, darmowy pakiet biurowy. Czy w związku z tym w firmie powstanie przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym lub jakieś inne obciążenia podatkowe?

Organy podatkowe uznają, że korzystanie z programu ogólnodostępnego za darmo nie prowadzi do powstania przychodu. Pewną wątpliwość budzi art. 12 ust. 6 pkt 4 ustawy o CIT, który pozwala określić wartość na podstawie cen rynkowych rzeczy lub praw tego samego rodzaju i gatunku. Jednak aby w ogóle zastosować ten przepis, organ musiałby wykazać, że przedmiotem świadczeń nie są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej dokonującego świadczenia. Jeżeli tego nie wykaże, to stosuje się pkt 1, zgodnie z którym wartość świadczenia określa się według cen stosowanych dla innych odbiorców przedsiębiorcy. Skoro zatem przedsiębiorca udostępnia program nieodpłatnie dla wszystkich odbiorców, to cena rynkowa takiego świadczenia wynosi zero, nawet jeżeli inni pobierają opłaty za podobne programy. Wy-cena według pkt 4 będzie możliwa, jeżeli producent nie jest przedsiębiorcą. Ale wtedy trzeba by wykazać, że inne odpłatne programy istotnie są tego samego rodzaju i gatunku. Należy tu brać pod uwagę nie tylko różnice techniczne, ale także różnice zakresu licencji. W przypadku oprogramowania open source może dojść do ciekawych paradoksów nieprzewidzianych przez ustawę. Te luki należy interpretować na korzyść podatników.

Niektóre organy twierdzą, że udostępnianie darmowych programów w internecie to nie świadczenie, gdyż nie ma zobowiązania pomiędzy konkretnymi podmiotami (IS w Warszawie, sygn.: IP-PB3-423-18/07/AJ). Nie jest to jednak prawidłowe stanowisko. Świadczenie twórcy (producenta) polega na zezwoleniu w licencji na korzystanie z programu przez użytkownika. Jest ono również jak najbardziej skonkretyzowane, gdyż zawsze istnieje twórca (producent) oraz użytkownik. O ewentualnym braku świadczenia można by mówić, gdyby nie doszło do udzielenia licencji lub gdyby licencja nie rozszerzała praw użytkownika poza wynikające z ustawy (art. 75 prawa autorskiego). Ale nawet i wtedy świadczeniem byłoby chociażby samo udostępnienie programu przez twórcę. ■

KRZYSZTOF SIEWICZ
prawnik
z kancelarii
prawnej
Grynhoff Woźny
Maliński,
doktorant
Leiden
University
(Holandia)

PODSTAWA PRAWNA

■ Art. 12 ust. 6 pkt 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r. nr 54, poz. 654 z późn. zm.).